

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ostrowie Wielkopolskim
za rok 2019
oraz
wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej

Ostrów Wielkopolski, marzec 2020 rok

Spis Treści

Wstęp

Sprawozdanie z działalności

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim
2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
 - 2.1. Zadania własne gminy
 - 2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej
 - 2.3. Wydane decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej w roku 2019
 - 2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2019
 - 2.5. Programy unijne i ministerialne

II. Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

1. Świadczenia rodzinne
2. Świadczenie rodzicielskie
3. Zasiłek dla opiekuna
4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
5. Świadczenia wychowawcze 500+
6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka
7. Rządowy program „Dobry start”

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej wyznacza dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zasadnicze miejsce w strukturze pomocy społecznej. Samorząd miasta Ostrowa Wielkopolskiego realizuje przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został upoważniony do realizowania innych zadań nałożonych na samorząd gminy, wynikających z:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o prawie energetycznym,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Odpowiednio w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyróżnia się działy zajmujące się merytorycznie poszczególnymi sprawami: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Wsparcia Rodziny, Dział Świadczeń, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Dodatków Mieszkaniowych i Dział Świadczeń Rodzinnych.

Niniejsze opracowanie w pierwszej części prezentuje sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 rok w porównaniu z latami 2017 i 2018, natomiast druga część przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z w/w okoliczności.

W 2019 roku kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi 528 zł na osobę w rodzinie.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, tj. odpowiednio 1.051,50 zł oraz 792,00 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

W 2019 roku rodzin objętych pomocą społeczną (świadczeniami oraz pracą socjalną) było 1749, liczba osób w rodzinach wyniosła 3046. Należy stwierdzić, że w 2019 roku nastąpił nieznaczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu z 2018 rokiem. Powyższe dane przedstawia tabela nr 1.

Analizując liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej pod względem struktury największą grupę stanowią rodziny emerytów i rencistów: 653 rodziny, następnie rodziny z dziećmi: 342, a najmniejszą – rodziny niepełne: 157. Powyższe dane przedstawia tabela nr 2.

Tab. 1 Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2017-2019

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rodziny ogółem w tym:		1737	1750	1749	3120	3070	3046
o liczbie osób	1	1074	1097	1115	1074	1097	1115
	2	279	308	285	558	616	570
	3	179	153	158	537	459	474
	4	124	113	110	496	452	440
	5	46	49	57	230	245	285
	6 i więcej	35	30	24	225	201	162

Tab. 2 Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rodziny z dziećmi ogółem		380	359	342	1400	1300	1251
o liczbie dzieci	1	156	152	140	432	416	378
	2	133	121	117	492	445	431
	3	64	64	63	304	298	297
	4	16	13	10	95	74	57
	5	7	5	7	46	35	49
	6	4	4	5	31	32	39
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem		177	172	157	557	515	487
o liczbie dzieci	1	79	82	72	186	185	163
	2	62	54	51	200	167	165
	3	26	29	26	109	122	112
	4 i więcej	10	7	8	62	41	47
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		633	662	653	852	867	844
o liczbie osób	1	475	507	497	475	507	497
	2	116	125	130	232	250	260
	3	29	18	18	87	54	54
	4 i więcej	13	12	8	58	56	33

Należy zaznaczyć, że największą grupę osób korzystających z systemu pomocy społecznej stanowią osoby chore i niepełnosprawne. Łącznie w 2019 roku 1.871 osób skorzystało z systemu pomocy społecznej z tego powodu.

Dane szczegółowe obrazujące powyższy problem prezentuje tabela 3.

Tab. 3 Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2017 – 2019

L.p	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin ogółem		
		2017	2018	2019
1	długotrwała lub ciężka choroba	1084	1116	1103
2	niepełnosprawność	771	750	768
3	ubóstwo	944	790	717
4	bezrobocie	529	433	385
5	bezradność	337	342	293
6	przemoc w rodzinie	193	198	234
7	alkoholizm	152	142	138
8	potrzeba ochrony macierzyństwa	103	89	98
9	bezdomność	48	52	46
10	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	23	24	30
11	narkomania	11	7	5
12	zdarzenie losowe	6	5	4
13	sieroctwo	1	0	0
14	klęska żywiołowa	8	0	0

W 2019 roku rodzin, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych było 1554, liczba osób w rodzinach wyniosła 2631. Samą pracą socjalną w 2019 roku objęto 195 osób, liczba osób w rodzinach wyniosła 398. Powyższe dane przedstawia tabela nr 4.

Tab. 4 Rodziny, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych oraz objęte pracą socjalną w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Świadczenie przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	1624	1570	1554	2857	2667	2631
Rodziny objęte tylko pracą socjalną	113	180	195	263	398	398
Razem	1737	1750	1749	3120	3065	3029

2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Udzielenie schronienia

W 2019 roku na terenie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski funkcjonowały dwa schroniska:

- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta mieszczące się przy ul. Olszynowej 53A,
- Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi prowadzone przez Caritas Diecezji Kaliskiej mieszczące się przy ul. Ledóchowskiego 8.

Schroniska zapewniają pobyt osób bezdomnych z dotacji miasta (80%) oraz ze środków własnych (20%). Dotacje przekazywane są na podstawie umów o wsparcie realizacji zadania publicznego dotyczącego schronienia. Dotacje w 2019 roku wynosiły:

- Schronisko dla mężczyzn: 102.600,00 zł,
- Schronisko dla kobiet: 55.100,00 zł.

W 2019 roku do schronisk skierowano 34 mężczyzn oraz 10 kobiet i 4 dzieci. Ogółem 48 osób.

**Tab. 5 Dane statystyczne dotyczące osób przebywających w schroniskach
za lata 2017 – 2019**

Rok	Schronisko dla kobiet		Schronisko dla mężczyzn	
	Liczba osób	Budżet	Liczba osób	Budżet
2017	20	65.000,00	34	127.700,00
2018	27	57.700,00	34	100.000,00
2019	14	55.100,00	34	102.600,00

2.1.2. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Dnia 01 stycznia 2019 roku weszła w życie Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku, w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (*M.P z 2018 r. poz.1007*).

Zgodnie z ww. programem Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego:

- Uchwałą Nr III/16/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- Uchwałą Nr III/15/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku określiła zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- Uchwałą Nr IV/30/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku ustanowiła program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole” na lata 2019 – 2023, na podstawie którego dyrektorzy placówek oświatowych, w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą objąć dzieci posiłkiem, bez wywiadu środowiskowego i decyzji MOPS. Program osłonowy w całości finansowany jest ze środków własnych.

W 2019 roku Ośrodek na program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 wydatkował kwotę ogółem 1.218.852,78 zł, z tego:

- 502.676,99 zł środki własne,
- 716.175,79 zł środki budżetu państwa - w *formie dotacji celowej na podstawie zawartej umowy z Wojewodą.*

W ramach programu przyznano:

1) gorący posiłek dla 517 osób, na kwotę: 430.337,78 zł,

z tego:

- dla 342 dzieci (przedszkola – 121 osób; szkoły – 221 osób) na kwotę 196.947,20 zł,
- dla 28 dzieci – w ramach programu osłonowego, na wniosek dyrektora placówki oświatowej, na kwotę 9.416,00 zł,
- dla 147 osób dorosłych – na kwotę 223.974,58 zł,

Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach i przedszkolach. Dodatkowo finansowane było dożywianie uczniów korzystających z zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Konferencję Stowarzyszenia Św. Wincentego A’Paulo im. Kazimierza Rolewskiego.

W roku 2019 dożywiano dzieci w okresie wakacji letnich w następujących szkołach:

- Szkole Podstawowej nr 1,
- Szkole Podstawowej nr 11,
- oraz w świetlicy socjoterapeutycznej.

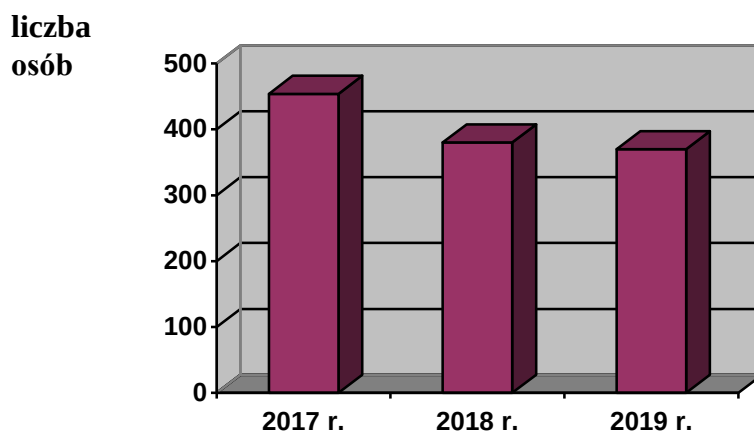
Tab. 6 Liczba osób korzystających z posiłków, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019 - ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2017	606	80.235	4,94	396.141,13
2018	524	65.684	6,97	457.548,10
2019	517	61.278	7,02	430.337,78

Tab. 6a Dożywianie dzieci

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2017	454	52.148	5,07	264.413,10
2018	380	39.862	5,58	222.567,90
2019	370	36.584	5,64	206.363,20

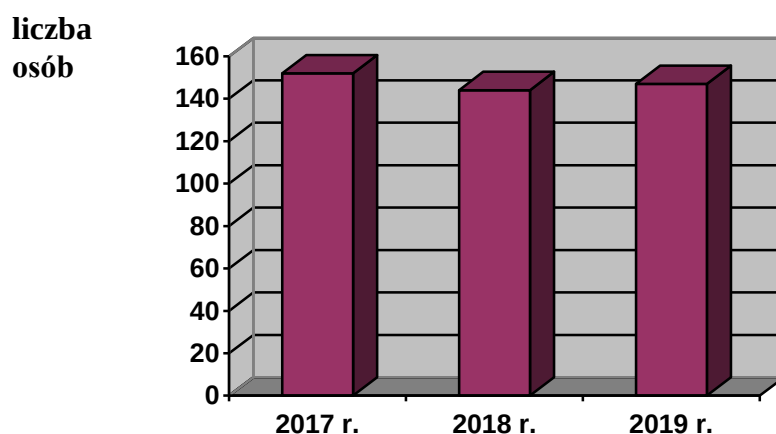
Wyk. nr 1 Liczba dzieci korzystających z posiłku w latach 2017 – 2019 w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Tab. 6b Dożywianie dorosłych

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2017	152	28.087	4,69	131.728,03
2018	144	25.822	9,10	234.980,20
2019	147	24.694	9,07	223.974,58

Wyk. nr 2 Liczba dorosłych korzystających z posiłków w latach 2017 – 2019 w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

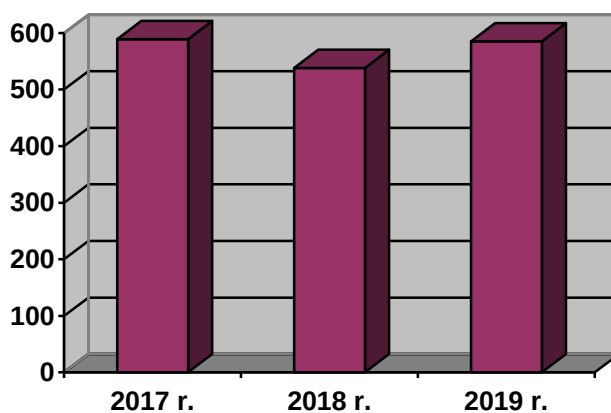

- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku, w formie zasiłku celowego dla 585 osób, w 573 rodzinach na kwotę 788.515,00 zł.

Tab. 7 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Budżet
2017	589	1.105	1.962	572.354,00
2018	538	987	2.847	741.898,71
2019	585	1.054	3.087	788.515,00

**Wyk. nr 3 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego w latach 2017 – 2019
w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**

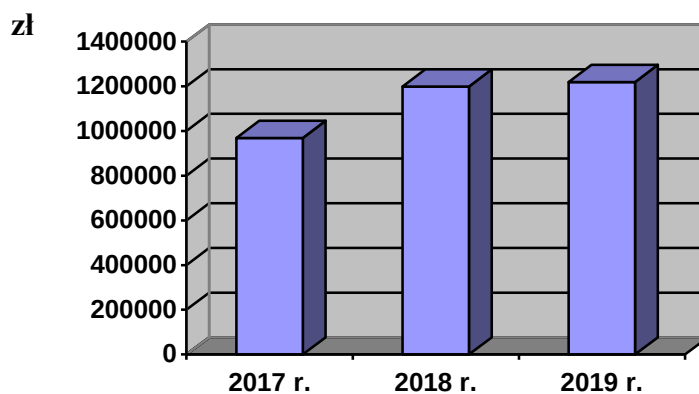

**Tab. 8 Środki finansowe wydatkowane na program „Pomoc państwa
w zakresie dożywiania” w latach 2017 – 2019***

Rok	Budżet ogółem	W tym	
		Z budżetu państwa	Z budżetu gminy
2017	968.495,13	576.516,45	391.978,68
2018	1.199.446,81	705.063,37	494.383,44
2019	1.218.852,78	716.175,79	502.676,99

* wydatki na posiłki oraz na świadczenia pieniężne na zakup posiłków

**Wyk. nr 4 Środki finansowe wydatkowane na program „Pomoc państwa w zakresie
dożywiania” w latach 2017– 2019**

2.1.3. Świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Z tej formy pomocy korzystają osoby, które ze względu na wiek, chorobę, czy też inną przyczynę wymagają pomocy, zaś najbliższa rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi Opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych.

Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- higieny osoby leżącej,
- utrzymania mieszkania podopiecznego w czystości,
- zakupu artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwiania spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywania posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenia opału i palenie w piecu.

Usługi opiekuńcze zasadniczo świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, świadczymy usługi opiekuńcze również w godzinach popołudniowych oraz w soboty, niedziele i święta.

Uchwała Nr XLIII/557/2009 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2009 roku określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i tryb ich pobierania.

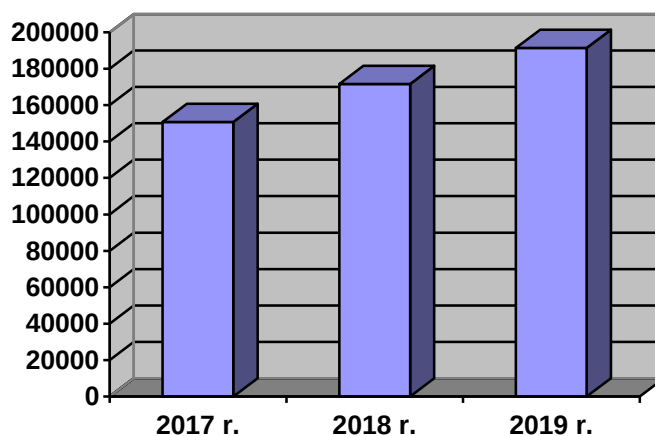
W roku 2019 usługami opiekuńczymi objęte były 553 osoby, w tym 430 kobiet oraz 123 mężczyzn. Podopieczni ponosili odpłatność za przyznane usługi opiekuńcze ustalone w trybie decyzji administracyjnej. Z bezpłatnych usług opiekuńczych w 2019 roku korzystało 284 osoby, w tym 159 osób powyżej 90-tego roku życia. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w okresie od 01 stycznia do 31 marca 2019 roku wynosił 22,13 zł, natomiast od 01 kwietnia do 31 grudnia 2019 roku 25,96 zł. Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano w 2019 roku kwotę 5.426.468,62 zł.

Realizację usług opiekuńczych w latach 2017-2019 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 9 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, liczba godzin, koszt 1 godziny usługi w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt 1 godz.
2017	492	150 759	18,48 zł
2018	550	171 598	22,13 zł
2019	553	191 407	25,96 zł

Wyk. nr 5 Liczba wykonanych godzin usług opiekuńczych w latach 2017 - 2019

2.1.4. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego

Zapewnienie pomocy w placówce wsparcia dziennego odbywa się w Dziennym Domu „Senior +”, który stanowi odrębną jednostkę organizacyjną i posiada 40 miejsc. Skierowanie następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS. W 2019 roku Ośrodek skierował 51 osób. Obecnie z powodu braku miejsc 52 osoby oczekują na przyjęcie.

2.1.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku okresowego

Jest to zadanie własne gminy dotowane z budżetu państwa, przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe. Z pomocy w formie zasiłku okresowego w 2019 roku skorzystało 280 osób w ilości 1.473 świadczeń na kwotę 513.237,27 zł, w tym

z budżetu państwa 498.580,95 zł., ze środków własnych 14.656,34 zł. Głównym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie. Z tego tytułu skorzystały w 2019 roku 132 osoby.

Ponadto zasiłki te przyznawano m. in. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz innych przyczyn, jak np. wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tab. 10 Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017 – 2019 ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2017	362	2.055	319,05	655.650,71
2018	297	1.660	325,44	540.235,95
2019	280	1.473	348,43	513.237,27

*świadczenie – jeden zasiłek miesięczny

Tab. 11 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Bezrobocia

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	214	1.103	312,76	344.979,00
2018	154	839	323,77	271.647,00
2019	132	722	343,98	248.350,00

Tab. 12 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Długotrwałej choroby

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	80	373	316,51	118.059,00
2018	82	309	310,17	95.844,00
2019	91	334	330,54	110.399,00

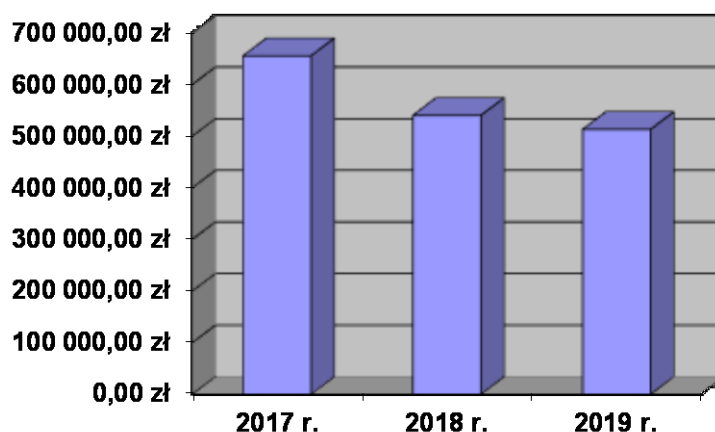
Tab. 13 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. Niepełnosprawności i innych przyczyn

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	125	579	332,66	192.612,71
2018	111	512	337,39	172.744,95
2019	100	417	370,48	154.488,27

Analizując dane przedstawione w tabeli nr 10 należy stwierdzić, że w 2019 roku nastąpił znaczny spadek liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w porównaniu z 2018 rokiem. Głównym powodem spadku liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe jest spadek liczby osób, które otrzymały zasiłki z tytułu bezrobocia.

Dane dotyczące zasiłków okresowych przyznawanych z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności i innych przyczyn obrazują tabele 12 i 13.

Wyk. Nr 6 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki okresowe w latach 2017-2019

2.1.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego

Zasiłek celowy oraz celowy specjalny jest zadaniem własnym gminy, świadczeniem jednorazowym, przyznany w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej, tj.:

- opał,
- żywność,
- pokrycie kosztów mieszkaniowych,
- odzież,
- środki czystości,
- obuwie,
- pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia,
- w formie talonów,
- pokrycie kosztów remontu mieszkania,
- zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Najwięcej zasiłków celowych przyznano na zakup opału, żywności, pokrycie kosztów mieszkaniowych, odzieży i obuwia oraz leków i leczenia, co obrazuje poniższe zestawienie:

Tab. 14 Zasiłki celowe

Rodzaj niezbędnej potrzeby życiowej	Liczba rodzin		
	2017	2018	2019
Opał	456	409	276
Pokrycie kosztów mieszkaniowych	205	185	180
Odzież	206	197	174
Pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia	146	147	148
Środki czystości	130	130	130
Obuwie	153	129	105
Żywność	212	118	90
Pokrycie kosztów remontu mieszkania	14	7	8
Na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	4	6	4
Drewno	2	4	1
Zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	1	1	5

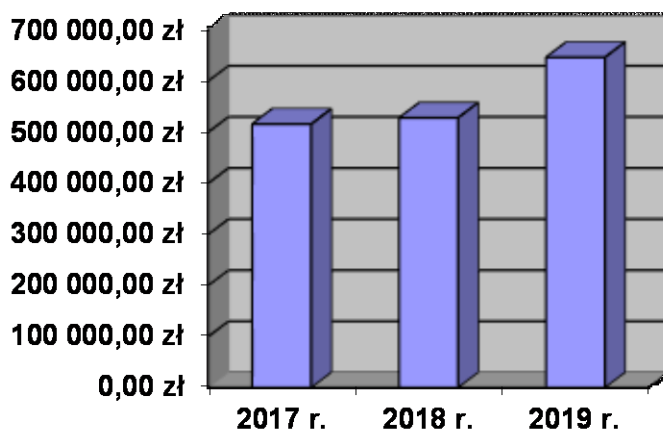
Pomoc w formie zasiłku celowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej może być przyznana w formie pieniężnej lub świadczenia niepieniężnego. Zasiłki celowe w formie niepieniężnej są przyznawane w formie talonów, które uprawniają do zakupu artykułów pierwszej potrzeby spożywczo-przemysłowych z wyłączeniem artykułów alkoholowych i tytoniowych. Talony można realizować w ponad 200 punktach handlowych. Powyższa forma pomocy uniemożliwia marnotrawienie środków finansowych oraz przeznaczanie ich na niewłaściwe cele.

W 2019 roku przyznano zasiłki w talonach na kwotę 58.675,00 zł. W tym nie tylko celowe, ale również okresowe i stałe.

Tab. 15 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	802	2.689	191,82	515.801,82
2018	768	2.261	233,47	527.877,49
2019	682	2.238	288,81	646.366,08

Wyk. nr 7 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych w latach 2017 – 2019

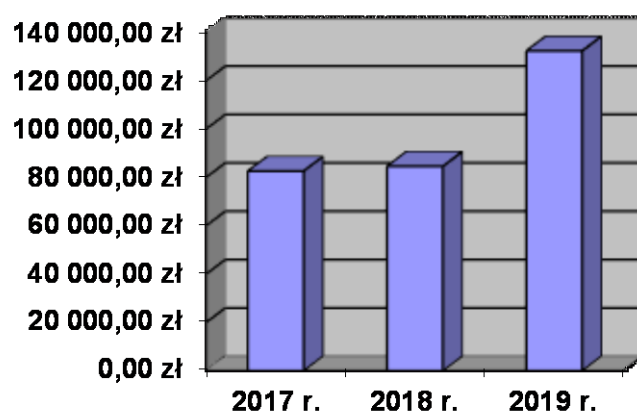

Tab. 16 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe specjalne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	158	279	295,84	82.540,00
2018	140	260	325,16	84.541,00
2019	181	326	405,54	132.206,00

Zasiłek celowy specjalny przyznawany jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. W 2019 roku 181 osób skorzystało z tej formy pomocy w ilości 326 świadczeń, na łączną kwotę 132.206,00 zł.

Wyk. nr 8 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych specjalnych w latach 2017 – 2019

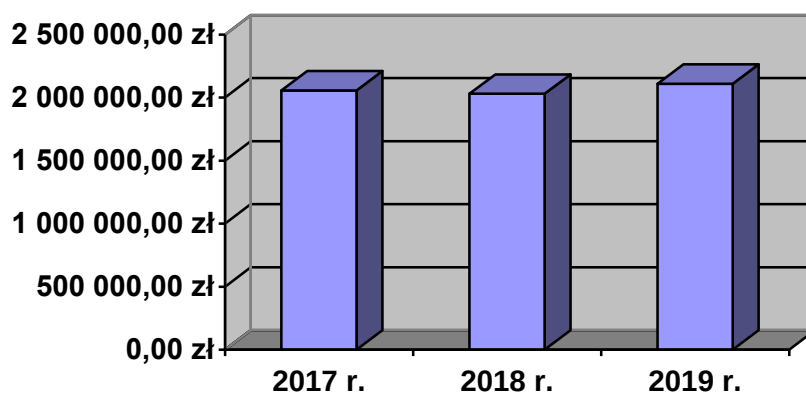
2.1.7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku stałego

Wypłata zasiłków stałych od lipca 2009 roku na mocy zmian w ustawie o pomocy społecznej stała się zadaniem własnym gminy z możliwością dotacji z budżetu państwa do 100% realizacji zadania. W 2019 roku zadanie to dofinansowano w pełnej kwocie. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Świadczenie to jest zróżnicowane pod względem wysokości w zależności od dochodu rodziny. W 2019 roku pomocy w tej formie udzielono 380 osobom w ilości 3.835 świadczenia, na ogólną kwotę 2.108.482,33 zł.

Tab. 17 Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2016-2018 - ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	401	4.081	503,75	2.055.797,54
2018	370	3.943	514,78	2.029.785,71
2019	380	3.835	549,80	2.108.482,33

**Wyk. nr 9 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków stałych w latach
2017–2019**

Tab. 18 Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	333	3.413	538,01	1.836.238,36
2018	322	3.396	545,70	1.853.194,35
2019	335	3.424	582,23	1.993.570,04

Tab. 19 Zasiłki stałe dla osób w rodzinach

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	68	668	328,68	219.559,18
2018	62	547	322,84	176.591,36
2019	48	411	279,59	114.912,29

Jak wynika z tabel, na przestrzeni lat liczba osób samotnych pobierających zasiłki stałe wzrasta, a wydatki na zasiłki stałe również wykazują tendencja wzrostową. Zauważa się niewielki wzrost średniego świadczenia dla osób samotnych, które stanowią największą grupę wśród osób pobierających zasiłek stały.

2.1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczeni zdrowotne osobom pobierającym zasiłek stały, które nie mają ich opłacanych z innego tytułu. W 2019 roku objęto tą formą pomocy 365 osób. Z tego tytułu wydatkowano 183.670,51 zł.

Tab. 20 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczba osób, świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	384	3.901	45,77	178.545,43
2018	352	3.753	47,06	176.597,73
2019	365	3.659	50,20	183.670,51

2.1.9. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego mają prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych, jeżeli spełniają kryterium dochodowe pomocy społecznej. Prawo to potwierdza w imieniu Prezydenta Dyrektor MOPS. W 2019 roku wydano 147 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych.

Tab. 21. Liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych

Rok	Liczba wydanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych
2017	165
2018	113
2019	147

2.1.10. Kierowanie do domów pomocy społecznej

W 2019 roku skierowano do domów pomocy społecznej 48 osób, natomiast sfinansowano pobyt w DPS dla 134 osób, ogółem na 1.326 świadczeń.

Wydatkowano kwotę: 3.629.420,37 zł.

Kwoty odpłatności ponoszone przez gminę w okresie trzech ostatnich lat uległy znacznemu wzrostowi.

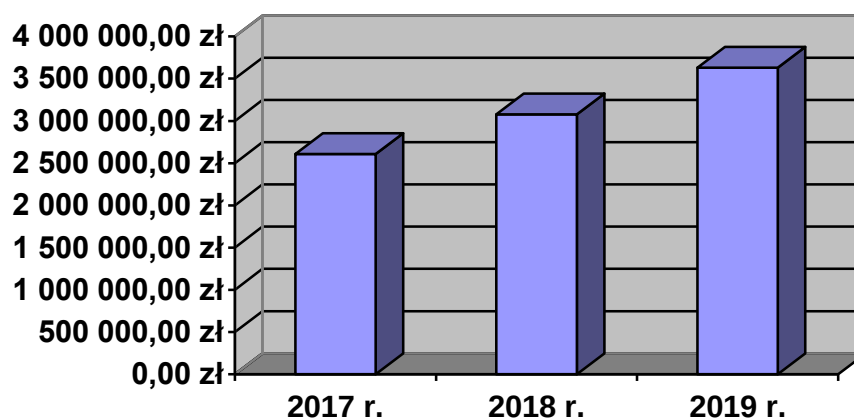
Liczba osób kierowanych ze względu na stan zdrowia do domów pomocy społecznej w porównaniu z 2018 r. wzrosła. Nastąpił również wzrost wydatków na to zadanie. Wynika to ze zwiększania kosztów utrzymania pensjonariuszy w DPS.

Tab. 22 Liczba osób, za które ponoszona była odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2017	114	1.088	2.395,77	2.606.602,79
2018	120	1.157	2.660,01	3.077.628,74
2019	134	1.326	2.737,12	3.629.420,37

* świadczenie – odpłatność miesięczna za 1 osobę

Wyk. nr 10 Wydatkowane środki finansowe za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2017 - 2019

2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych. Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizujemy:

- specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w specjalistycznej jednostce.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- interwencje i pomoc w życiu rodzinnym,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi,
- pielęgnacja jako wspomaganie procesu leczenia,
- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nie objętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pomoc mieszkaniowa,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych,
- zakup artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwianie spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarstwa, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywanie posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenie opału i palenie w piecu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania są świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych, związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, usługi te świadczone są również w godzinach popołudniowych, w soboty, niedziele oraz święta.

W roku 2019 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

W roku 2019 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 30 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 21 357 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku wynosił 28,00 zł.

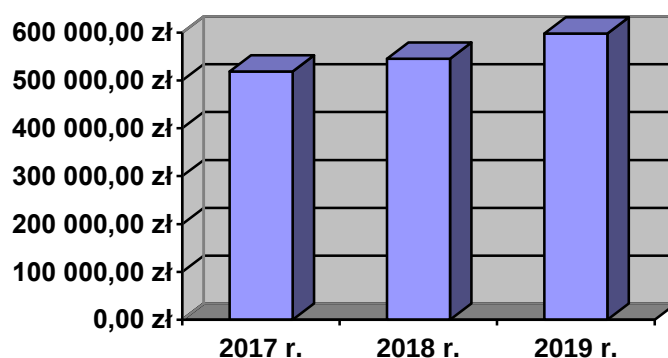
Realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2017-2019 przedstawia poniższe zestawienie.

W roku 2019 pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objętych zostało mniej osób niż w poprzednich latach z powodu: zgonu, rezygnacji, skorzystania z innej formy pomocy, a także umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej.

Tab. 23 Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania, liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2017	43	27 306	518 728,53 zł
2018	40	24 395	545.377,50 zł
2019	30	21 357	597.996,00 zł

Wyk. nr 11 Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2017 – 2019

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi obejmują:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowania do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenia treningów samoobsługi i umiejętności społecznych oraz interwencje i pomoc w życiu w rodzinie,
- dostęp do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych w zależności od potrzeb, między innymi: logopedy, psychologa, pedagoga specjalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi świadczone są od poniedziałku do soboty przez Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” w siedzibie Fundacji w Ostrowie Wielkopolskim ul. Żeromskiego 2d.

Od 02.01.2019 roku do 20.12.2019 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 25 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 2568 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 70,00 zł.,

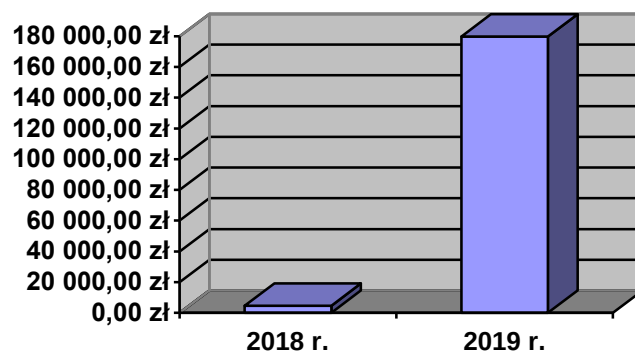
Zakres, formę oraz zasady odpłatności świadczonych usług reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (z późn. zmianami) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w całości finansowane są z budżetu państwa.

Tab. 23a Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi – liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2018-2019

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2018	8	72	4.680,00 zł
2019	25	2568	179.760,00 zł

Wyk. nr 11a Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018 – 2019

2.2.2. Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9), ust.2, ust.3 oraz art. 53a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek wypłaca od 2014 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Wynagrodzenie to wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd obliczone w stosunku miesięcznym i nie może ono przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W 2019 roku Ośrodek wypłacił wynagrodzenie 9 osobom w łącznej kwocie 39.855,96 zł. Ogółem wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę: 40.462,90 zł.

2.3. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w 2019 roku

Tab. 24 Liczba wydanych decyzji w 2019 roku

Rodzaj zasiłku	Liczba decyzji	
Zasiłki stałe	Razem:	312
	Przyznania:	125
	Odmowy:	8
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	179
Dożywianie dorosłych	Razem:	284
	Przyznania:	271
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	13
Skierowanie do schroniska	Razem:	119
	Przyznania:	111
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	8
Skierowanie do Dziennego Domu „Senior+”	Razem:	60
	Przyznania:	47
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	13
Dożywianie dzieci	Razem:	261
	Przyznania:	243
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	16
Zasiłki okresowe	Razem:	582
	Przyznania:	575
	Odmowy:	3
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	4
Zasiłki celowe, celowe specjalne, świadczenia pieniężne	Razem:	2909
	Przyznania:	2831
	Odmowy:	48
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	30
Domy Pomocy Społecznej	Razem:	331
	Przyznania:	93
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	237
Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych	Razem:	147
	Przyznania:	117
	Odmowy:	12
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	18
Zdarzenia losowe	Razem:	5
	Przyznania:	5
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Kłęska żywiołowa	Razem:	0
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0

Usługi opiekuńcze	Razem:	701
	Przyznania:	499
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	202
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	116
	Przyznania:	90
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	26
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	47
	Przyznania:	36
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	11
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	Razem:	34
	Przyznania:	24
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	10
Usługi opieki wytchnieniowej	Razem:	44
	Przyznania:	33
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	11
Usługi opiekuńcze w ramach projektu „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” (EFS)	Razem:	144
	Przyznania:	94
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	50
Zasilki celowe w ramach projektu „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” (EFS)	Razem:	27
	Przyznania:	27
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Mieszkanie chronione	Razem:	8
	Przyznania:	6
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Ogółem:	Razem:	6131
	Przyznania:	5227
	Odmowy:	74
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	830

2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2019 roku

2.4.1. Mieszkanie chronione

W 2019 roku 5 osób skorzystało z mieszkania chronionego, które zostało utworzone i wyposażone ze środków Projektu pt. „Poprawa dostępu do usług społecznych na terenie powiatu ostrowskiego”. Koszty utrzymania mieszkania pokryto ze środków miasta w kwocie 45.342,45 zł.

2.4.2. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim prowadził ścisłą współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- Konferencja Św. Wincentego A'Paulo,
- Ostrowskie Centrum Pomocy CARITAS,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Parafia Miłosierdzia Bożego,
- Parafia Św. Pawła.

Współpracowano ponadto z następującymi instytucjami:

- Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Straż Miejska,
- Komenda Powiatowa Policji,
- ZZOZ,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd,
- Prokuratura Rejonowa,
- lekarze rodzinni,

- pielęgniarki środowiskowe,
- III Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim – w zakresie pomocy na rzecz osób starszych w formie wolontariatu.

2.4.3. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej.

Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2019 roku udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 195 rodzinom.

W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2019 roku pracownicy socjalni zawarli 66 kontraktów socjalnych.

2.4.4. Realizacja zadań wobec przemocy

Tutejszy Ośrodek realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy, rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Jak wynika z danych liczbowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w roku 2019 pracownicy socjalni wszczęli procedurę „Niebieska Karta” dla 13 rodzin, w których wystąpiła przemoc.

Formularze „Niebieskie Karty” przekazywane są do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2019 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie 183 formularze „Niebieska Karta”.

Tab. 25 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie w latach 2017 - 2019

Instytucja sporządzająca	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Policja	228	179	170
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	8	18	13
Inne instytucje	0	1	0
Razem	236	198	183

Ogółem w 2019 roku łącznie 234 rodziny, w których występował problem przemocy, zostały objęte działaniami interwencyjnymi, tzn. rodziny otrzymały wsparcie w formie poradnictwa. Pracownicy socjalni w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym uczestnictwa w pracach grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego (łącznie w 837 posiedzeniach), podejmowali następujące działania:

diagnozowali sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; udzielali kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; prowadzili rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowali te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto podejmuje się działania wspierające i zapobiegawcze przeciwko przemocy tj. w ramach prowadzonego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej punktu konsultacyjnego rozpowszechniane są broszury i ulotki dotyczące działań wychowawczych w zakresie uświadamiania zjawisk przeciwdziałania przemocy.

Pracownicy Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego zarządzeniem Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 14 marca 2017 roku, ponadto prowadzą obsługę organizacyjno-techniczną.

2.5 Programy unijne i ministerialne

2.5.1. Projekt pt. „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” w ramach działania 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Poddziałanie 7.2.2 Usługi społeczne - projekty konkursowe.

Wartość projektu dla Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku

wynosi: **702.160,04 zł**

Kwota dofinansowania: **664.411,39 zł**

Wkład własny: **37.748,65 zł**

Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” realizowany jest od 2 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2020r. W ramach realizacji projektu w roku 2019 opieką w formie usług opiekuńczych objętych zostało 68 mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego, którzy do tej pory nie korzystali z tej formy wsparcia. Uczestnikom projektu zapewniono także wsparcie fizjoterapeuty - 20 osób. Mieszkańcy Ostrowa Wielkopolskiego w ramach projektu korzystali również z usług psychologa - 8 osób. Ponadto 21 uczestników projektu otrzymało dodatkową formę pomocy w postaci zasiłku celowego w łącznej wysokości 9 258.01 zł.

W związku z realizacją projektu Ośrodek w 2019r. zatrudnił 5 opiekunek środowiskowych.

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowywanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Całkowita wartość dofinansowania dla Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w ramach programu wyniosła **323 050,82zł.**

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019 był realizowany w okresie od marca do grudnia 2019r. Celem programu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 75 lat, a także dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem.

W ramach realizacji programu przyznano nowe usługi opiekuńcze oraz zwiększono ilości godzin usług opiekuńczych osobom korzystającym do tej pory z tej formy wsparcia. W 2019 roku z programu skorzystało 76 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowywanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu **64 107,79zł.**

Kwota dofinansowania to kwota **51 286,23zł.**

Wkład własny to kwota **12 821,56zł.**

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 był realizowany w okresie od września do grudnia 2019r. Celem głównym programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. Dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
2. Osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach realizacji programu objętych pomocą w formie usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania zostało 21 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 dzieci z niepełnosprawnością ze wskazaniami.

W związku z realizacją Ośrodek w 2019 roku zatrudnił 2 osoby na umowę o pracę oraz dodatkowo 10 osób na umowę zlecenie.

Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

1. Działania wspierające rodzinę

a) Wspieranie rodziny przy udziale asystenta rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wejście w życie rodziny i pomoc jej w tym, aby potrafiła samodzielnie rozwiązywać swoje problemy i trudności.

Asystent świadczy pomoc za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Asystent wspiera rodziny, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- na wniosek pracownika socjalnego,
- na wniosek innych instytucji pomocy społecznej.

Asystent rodziny ustala plan pomocy rodzinie wraz z pracownikiem socjalnym oraz członkami rodziny, a następnie krok po kroku ten plan realizuje.

Rolą asystenta jest przede wszystkim obecność w rodzinie, nie ma on rozwiązywać problemów za rodzinę, ale pomóc jej odkryć jej zasoby, aby mogła ona funkcjonować samodzielnie.

Praca z rodziną jest prowadzona także w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizowanie planu pracy z rodziną,
- rozwiązywanie problemów socjalnych i wychowawczych,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do podejmowania pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie,
- wspieranie dzieci poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- dokumentowanie pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny rodziny.

Należy zaznaczyć, że w 2019 roku wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 102 rodzin, natomiast 5 rodzin odmówiło współpracy.

Wskazane dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 26 Liczba rodzin zakwalifikowanych do objęcia wsparciem asystenta rodziny w 2019 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej
Liczba rodzin objętych wsparciem	102	14
Liczba rodzin, które odmówiły współpracy	5	5
OGÓŁEM	107	19

W 2019 roku w MOPS zadania asystenta rodziny wykonywało 8 osób zatrudnionych w ramach Programu „Asystent Rodziny 2019 rok” dofinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 111.758,00 zł.

Zaangażowanie asystenta rodziny w proces poprawy sytuacji rodzinnej może zapobiec lub ograniczyć umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane przedstawione w poniższej tabeli pokazują liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zatrudnionego w ramach programu ministerialnego w latach 2017 - 2019

Tab. nr 27 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych latach

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba rodzin	116	110	102
Liczba asystentów rodziny	8	8	8

b) Udzielanie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i prawnych

Biorąc pod uwagę problemowość rodzin wychowujących małoletnie dzieci istotnym elementem są dodatkowe działania podejmowane w kierunku przezwyciężania trudności opiekuńczo-wychowawczych. Działania te realizowane są w ramach funkcjonującego punktu konsultacyjnego, gdzie psycholog oraz prawnik udzielają konsultacji. Ponadto dla osób z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzono grupy wsparcia.

Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 28 Dane dotyczące działalności punktu konsultacyjnego w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba konsultacji
Konsultacje psychologiczne	316
Konsultacje prawne	68

2. Ponoszenie przez samorząd gminy kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Analizując liczbę rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej oraz liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem należy zauważyć, że liczba ta zwiększyła się o 7 rodzin w 2019 roku w stosunku do roku 2018 i wyniosła odpowiednio w 2018 roku 75 rodzin oraz w 2019 roku 82 rodziny. Również liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zwiększyła się o 5 dzieci w 2019 roku w stosunku do roku 2018 i wyniosła odpowiednio 95 dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2018 oraz 105 dzieci przebywających w pieczy w roku 2019. Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 29 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej – ogółem

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	81	75	82
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem z tego:	105	95	100
- w placówkach	19	19	21
- w rodzinach zastępczych	86	76	79

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski na dzień 31 grudnia 2019 roku ponosiła odpłatność łącznie za 76 dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego za 24 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz za 52 dzieci przebywające w rodzinach zastępczych.

Tab. nr 30 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego i liczba dzieci z pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	42	43	52
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem w tym:	67	64	76
- w placówkach	19	19	24
- w rodzinach zastępczych	48	45	52

Jak wynika z tabeli nr 31 można zauważyć, że w 2019 roku zwiększyła się o 10 liczba dzieci umieszczanych po raz pierwszy w pieczy zastępczej w porównaniu do roku 2018.

Tab. nr 31 Dzieci z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	9	7	11
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	3	1	7
OGÓŁEM	12	8	18

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady finansowania i wspierania rodzin nakładając na gminę obowiązek ponoszenia odpłatności za dziecko przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej:

- w pierwszym roku pobytu koszt wynosi 10%,
- w drugim roku pobytu koszt wynosi 30%,
- w trzecim roku i następnych latach koszt wynosi 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wynosi:

- 694,00 zł. dla rodziny zastępczej spokrewnionej,
- 1.052,00 zł. dla rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Z kolei koszt utrzymania dziecka w Placówce Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim w 2019 roku wyniósł 6.348,92 zł.

W oparciu o powyższe zasady finansowania za okres od stycznia do grudnia 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany był do partycypowania w kosztach umieszczenia 76 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 621.000,88 zł; z czego za 52 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych kwotę 191.243,43 zł; natomiast za 24 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej kwotę 429.757,45 zł.

Tab. Nr 32 Budżet przeznaczony na pieczę zastępczą w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba dzieci w pieczy		Budżet		Budżet ogółem
	przebywających w rodzinach zastępczych	przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych	Koszt utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych	Koszt utrzymania dzieci w placówkach	
2017	48	19	189.352,72	370.728,09	560.080,81
2018	45	19	180.256,02	425.803,41	606.059,43
2019	52	24	191.243,43	429.757,45	621.000,88

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części kosztów utrzymania lokalu, jakie jest obowiązana ponosić osoba uprawniona do otrzymania dodatku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany tylko na podstawie jednego z wymienionych wyżej tytułów, pod warunkiem, że średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, liczony w ciągu 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku o dodatek, nie przekroczy ustalonych w ustawie progów dochodowych.

Kryterium dochodowe w gospodarstwie jednoosobowym wynosi 175% najniższej emerytury, natomiast w wieloosobowym 125 % najniższej emerytury.

Ustawodawca dla osób korzystających z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego określił również, tzw. powierzchnię normatywną dla gospodarstw domowych w zależności od liczby zamieszkałych osób.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatku nie przyznaje się jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2 % kwoty najniższej emerytury.

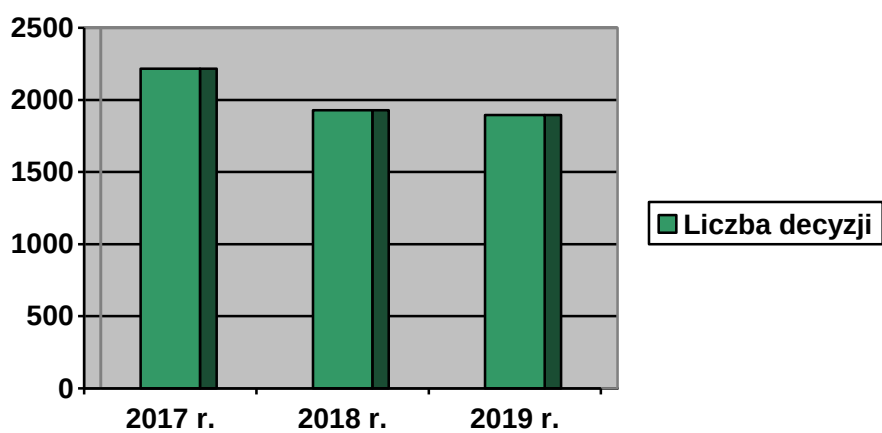
W roku 2019 na realizację świadczeń z tytułu wypłat dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 2.929.996,61 zł. Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy spadła w analizowanym okresie z 2.218 do 1.895, tym samym spadła liczba świadczeń. Średnie świadczenie spadło z 263,06 zł na 260,44 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela nr 33 oraz wykres 12 i 13.

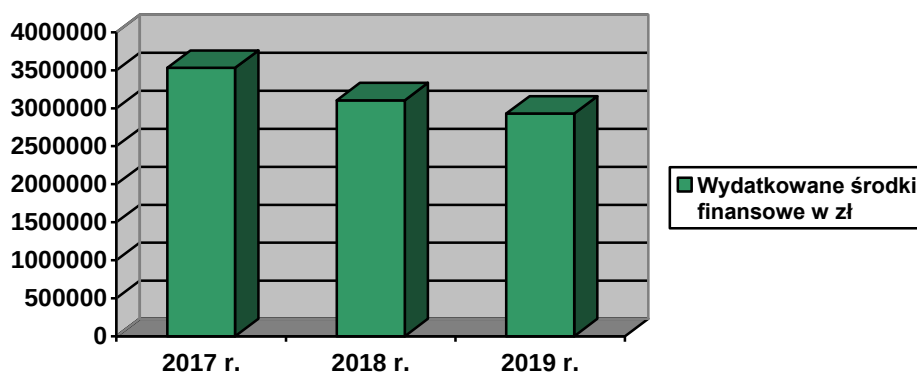
Tab. 33 Liczba wydanych przyznających decyzji administracyjnych z zakresu dodatków mieszkaniowych, liczba świadczeń i środki finansowe wydankowane na ten cel w latach 2017-2019

ROK	Liczba decyzji przyznających	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	2 218	13 333	264,82	3 530 854,30
2018	1 929	11 797	263,06	3 103 325,73
2019	1 895	11 250	260,44	2 929 996,61

Wyk. nr 12 Liczba przyznających decyzji z zakresu dodatków mieszkaniowych w latach 2017-2019

**Wyk. nr 13 Środki finansowe wydatkowane na dodatki mieszkaniowe w latach
2017-2019**

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych umożliwia przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób, które składają wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Możliwość przeprowadzania wywiadów pozwala przede wszystkim na weryfikowanie zadeklarowanych dochodów z faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego wywiadu stwierdzi się wystąpienie rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wskazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, lub faktyczna liczba osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wykazana w deklaracji, organ może odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego. Zgodnie z tym przepisem tutejszy Ośrodek, wykorzystując powyższą możliwość, przeprowadził w 2019 roku 25 wywiadów. W 12 przypadkach wywiad miał wpływ na przyznanie dodatku mieszkaniowego w innej wysokości, wydanie decyzji odmownych, bądź umorzenie postępowania.

Możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych jest niewątpliwie dodatkowym narzędziem umożliwiającym weryfikowanie deklarowanych dochodów. Jednak podkreślić należy, iż ustawodawca nie określił jednoznacznie definicji dysproporcji majątkowej. Mało precyzyjny zapis w ustawie oraz orzecznictwo w tym zakresie obniża skuteczność działania w tej kwestii.

Wypłaty w zakresie dodatków mieszkaniowych realizowane są z budżetu miasta. Kwoty przyznanych dodatków mieszkaniowych zostały w pełni zabezpieczone i wypłacone zgodnie z wydanymi decyzjami.

Rok 2019 był szóstym rokiem, w którym tut. Ośrodek realizował finansowane z budżetu państwa zadanie w zakresie zryczałtowanych dodatków energetycznych.

O przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego może ubiegać się osoba, która:

- 1) ma przyznany dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
- 2) jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 3) zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Tab. 34 Liczba przyjętych wniosków, wydanych decyzji administracyjnych z zakresu zryczałtowanych dodatków energetycznych i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017 - 2019

Rok	Liczba wniosków	Liczba decyzji przyznających	Budżet
2017	440	439	37 934,57
2018	361	371	31 945,38
2019	315	324	26 388,43

Zryczałtowane dodatki energetyczne finansowane są z dotacji celowej budżetu państwa.

Średni dodatek energetyczny w roku 2019 wyniósł 15,36 zł.

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

1. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 1.000 zł;
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł;
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci;
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:
 - 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - g) rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - h) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - 113,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,

- 69,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.
- 2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 1.000,00 zł.
- 3. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny – od 01.01.2019r. do 31.10.2019r. – 184,42 zł miesięcznie i od 01.11.2019r. – 215,84 zł miesięcznie;
 - b) świadczenie pielęgnacyjne – od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. – 1.583,00 zł miesięcznie;
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy – od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. – 620,00 zł miesięcznie.
- 4. Świadczenie rodzicielskie – 1.000,00 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 1) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia:
95,00 zł,
- 2) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia:
124,00 zł,
- 3) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia:
135,00 zł.

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, uprawniający do zasiłku rodzinnego:

od 01.11.2015r. - 674,00 zł,

- w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne:

od 01.11.2015r. - 764,00 zł,

- w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka:

1.922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadkach gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 lub 764,00 pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, wypłaca się zasiłek rodzinny w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny – tzw. zasada złotówki za złotówkę.

W roku 2019 nastąpił spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego. Zmalały także wydatki na ten cel. Dane przedstawia tabela nr 35.

Spadek liczby uprawnionych dotyczy także dodatków do zasiłku rodzinnego – dane szczegółowe zawierają tabele: 36, 37, 38, 39, 40, 41. W większości przypadków zmalały również wydatki.

Wzrost liczby uprawnionych nastąpił w zasiłku pielęgnacyjnym. Nastąpił również wzrost wydatków - dane szczegółowe zawiera tabela nr 42.

Wzrost liczby uprawnionych ze wzrostem wydatków nastąpił w świadczeniach pielęgnacyjnych. Związane to jest m.in. ze wzrostem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego – dane szczegółowe tabela nr 43.

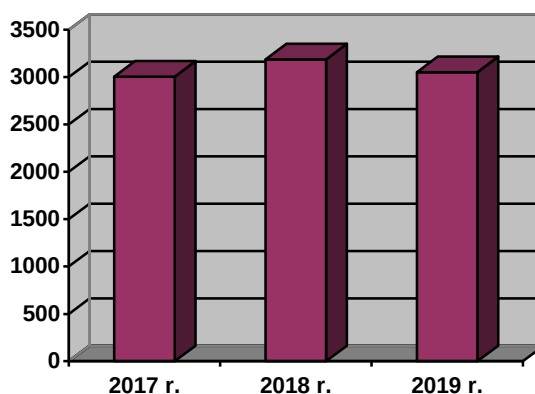
Wzrost liczby uprawnionych wraz ze wzrostem wydatków wystąpił także w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego – tabela 44.

Natomiast spadek liczby uprawnionych odnotowano w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowego – wypłacono 79 świadczeń mniej niż w roku ubiegłym – tabela nr 45.

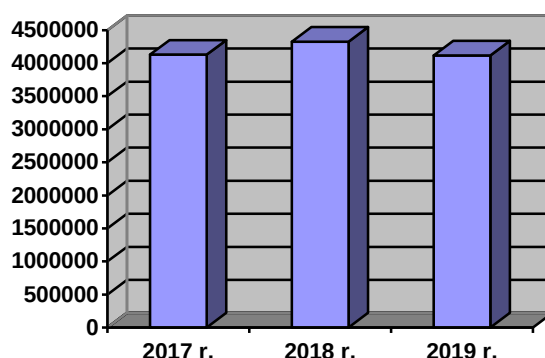
Tab. 35 Liczba osób, którym przyznano zasiłek rodzinny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	3.004	36.044	114,55	4.129.010,50
2018	3.189	38.274	112,96	4.323.463,88
2019	3.051	36.610	112,48	4.117.897,43

Wyk. nr 14 Liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2017 - 2019

**Wyk. nr 15 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki rodzinne w latach
2017 - 2019**

Tab. 36 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	195	213	868,61	185.014,23
2018	200	263	746,87	196.427,30
2019	161	215	712,64	153.217,40

Tab. 37 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	187	1.339	382,88	512.680,67
2018	180	1.368	377,85	516.901,58
2019	110	1.195	379,35	453.328,09

Tab. 38 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowania dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2018

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	146	1.743	195,99	341.627,09
2018	147	1.787	193,12	345.113,27
2019	135	1.721	193,76	333.460,79

Tab. 39 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	227	2.264	105,68	239.261,80
2018	239	2.530	102,63	259.647,73
2019	235	2.503	104,42	261.363,94

Tab. 40 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	2.323	2.876	64,43	185.312,51
2018	1.665	3.364	60,94	205.015,97
2019	1.371	3.539	54,73	193.677,76

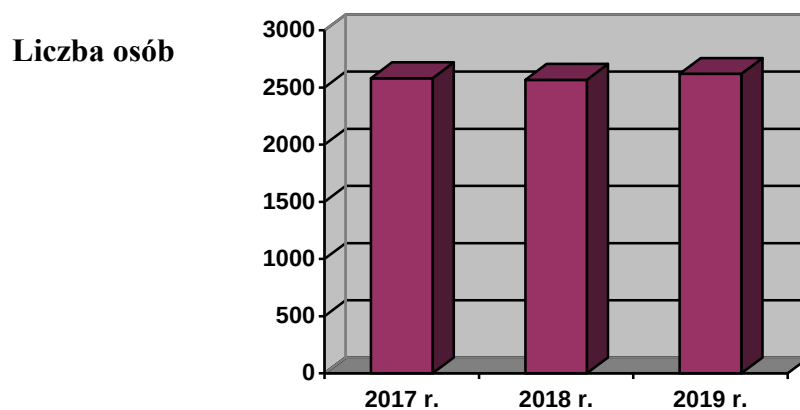
Tab. 41 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	330	4.080	93,91	383.135,32
2018	392	4.312	92,12	397.225,21
2019	353	4.589	91,99	422.147,88

Tab. 42 Liczba osób, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

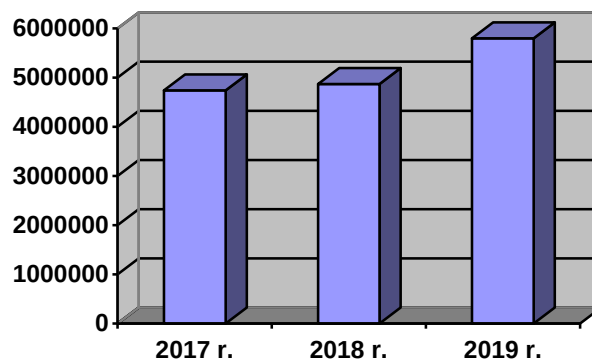
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	2.580	30.956	153,00	4.736.268,00
2018	2.567	30.806	158,04	4.868.583,00
2019	2.619	30.587	189,53	5.797.089,00

**Wyk. nr 16 Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych w latach
2017 - 2019**

**Wyk. nr 17 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki pielęgnacyjne w latach
2017– 2019**

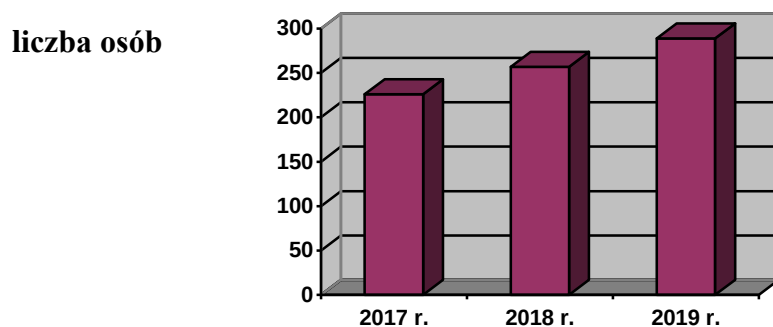
zł

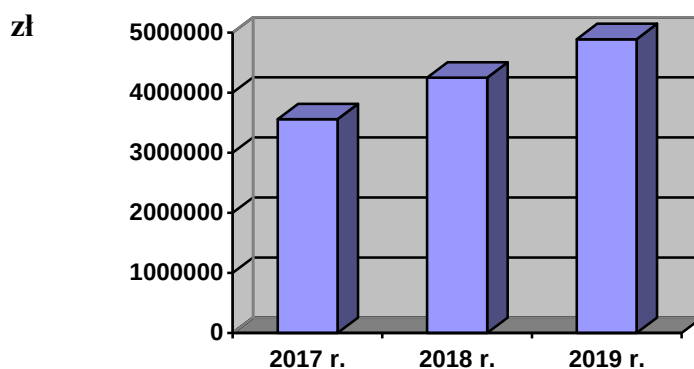
**Tab. 43 Liczba osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne, liczba świadczeń
i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019**

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	226	2.543	1.399,76	3.559.585,00
2018	257	2.884	1.473,51	4.249.607,00
2019	289	3.095	1.580,50	4.891.643,00

Wyk. nr 18 Liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2017 - 2019

Wyk. nr 19 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia pielęgnacyjne w latach 2017 - 2019

Tab. 44 Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	65	509	515,93	262.609,00
2018	68	612	532,99	326.191,00
2019	74	641	617,80	396.007,00

Tab. 45 Liczba osób, którym przyznano jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	607	607	1.000,00	607.000,00
2018	525	525	1.000,00	525.000,00
2019	446	446	1.000,00	446.000,00

2. Świadczenie rodzicielskie

Rok 2019 był czwartym rokiem realizowania świadczenia rodzinnego – świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, gdy rodzic dziecka nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego.

Tab. 46 Liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzicielskie, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	273	1.906	908,95	1.732.452,00
2018	276	1.790	913,63	1.635.395,00
2019	266	1.721	903,55	1.555.013,50

3. Zasiłek dla opiekuna

W 2019 r. Ośrodek kontynuował wypłatę zasiłków dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

W 2019 r. wypłacono świadczenie 23 osobom w łącznej wysokości 164.920,00 zł. Od zasiłku opłacono także składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w łącznej wysokości 27.089,00 zł oraz składki zdrowotne w wysokości 8.538,00 zł.

4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od jego rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez

sąd, jeżeli jego egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej: do ukończenia 18 roku życia albo do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej; bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty od 01.01.2019r. do 31.08.20419r. - 725 zł, a od 01.09.2019r. – 800,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:

przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatnie pełne utrzymanie), albo przebywa w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

W 2019 roku uprawnione do świadczenia z funduszu alimentacyjnego były 454 osoby. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w porównaniu z latami poprzednimi zmalały i wyniosły 2.472.143,00 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela 47.

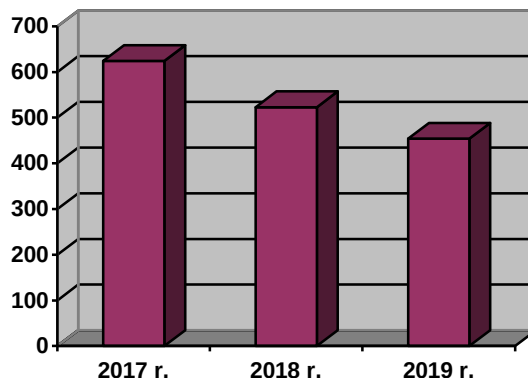
Dłużnicy alimentacyjni z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócili w 2019 r. kwotę 1.123.396,09 zł.

Tab. 47 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	624	7.352	402,12	2.956.406,00
2018	523	6.614	407,74	2.696.813,00
2019	454	6.008	411,34	2.471.342,63

Wyk. nr 20 Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2017 - 2019

liczba osób

5. Świadczenia wychowawcze 500+

Rok 2019 był trzecim rokiem realizowania zadań ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzającej nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze 500+.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na ich utrzymaniu, opiekunowi prawnemu dziecka, dyrektorowi domu pomocy społecznej. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Z dniem 1 lipca 2019r. weszła w życie ustawa z dnia 26 kwietnia 2019r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzająca zmiany w Programie „Rodzina 500+”. Od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze na każde dziecko ma charakter powszechny i przysługuje niezależnie od dochodu rodziny.

W 2019 r. przyjęto 8740 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 2539 wniosków w formie papierowej, 6201 w formie elektronicznej. Wydano 8498 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia dla 12045 dzieci. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego to 8046 rodzin. Wypłacono 106687 świadczeń. Decyzji odmownych wydano 51. Do 30.06.2019r. decyzje odmowne wynikały min. z przekroczenia kryterium dochodowego oraz z faktu, nie sprawowania opieki nad dzieckiem,

natomiast po 01.07.2019r. odmowy dotyczyły zdublowanych wniosków oraz z uwagi na okres ważności karty pobytu cudzoziemców. Najwyższa miesięczna kwota wypłaconych świadczeń jednej rodzinie to 3000,00 zł (na 6 dzieci).

W 2019 roku wypłacono świadczenia wychowawcze w wysokości 53.099.298,20 zł. Poniesione w 2019 r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 701.621,45 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń wychowawczych w 2019 roku wyniosły 53.800.919,65 zł.

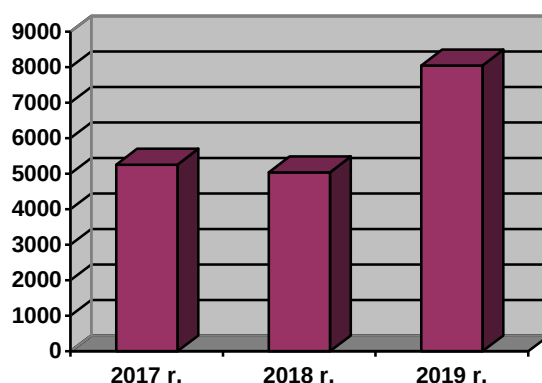
Tab. 48 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie wychowawcze, liczba dzieci, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017 - 2019

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego	Liczba dzieci mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego		Liczba świadczeń wypłaconych		Kwota wypłaconych świadczeń
		ogółem	w tym na pierwsze dziecko	ogółem	w tym na pierwsze dziecko	
2017	5.257	7.275	3.190	76.858	37.921	38.328.558,08
2018	5.039	6.986	2.768	73.799	26.862	36.790.602,39
2019	8.046	12.045	-	106.687	-	53.099.298,20

210 rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej otrzymało świadczenie wychowawcze 500+, co stanowi 2,61 % rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego 500+.

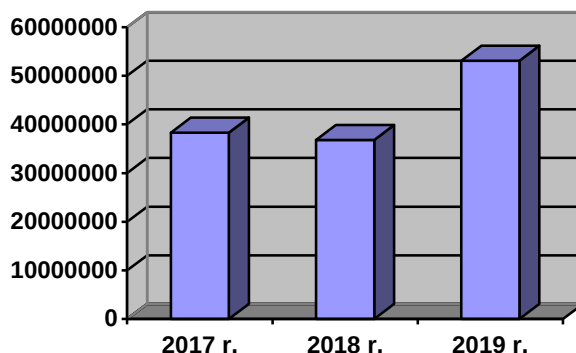
Wyk. nr 21 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500+ w latach 2017 - 2019

Liczba rodzin

Wyk. nr 22 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia wychowawcze 500+ w latach 2017 - 2019

zł

6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860).

Świadczenie to przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie

świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W 2019r. jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł, wypłacono 8 osobom na 8 niepełnosprawnych dzieci.

Łącznie wydatki na ten cel wyniosły 32 000,00 zł.

Tab. 49 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2017	6	6	4.000,00	24.000,00
2018	6	7	4.000,00	28.000,00
2019	8	8	4.000,00	32.000,00

7. Rządowy program „Dobry start”

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie dobry start przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczym, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i osobom uczącym się.

Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole podstawowej, ponadpodstawowej, klasy dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej, artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny lub nauki a także młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym, dla dorosłych i policealnej, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole , otrzymują świadczenie do

ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku w wysokości 300,00 zł, niezależnie od posiadanego dochodu. Ponadto jest zwolnione od podatku, nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

W okresie od 01.07.2019 r. do 30.11.2019 r. przyjęto 5823 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia dobry start. W tym 1922 wnioski w formie papierowej, 3901 w formie elektronicznej. Wydano 5748 informacji o przyznaniu świadczenia dla 7742 uczniów. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia dobry start to 5712 rodzin. Wyplacono 7744 świadczeń. Decyzji odmownych wydano 4.

Plan na realizację świadczeń z programu „Dobry start” w 2019 r. wynosił 2.399.440,00 zł i tyle samo wyniosła dotacja z budżetu państwa na jego realizację.

W 2019 roku wyplacono świadczenia w wysokości 2.322.000,00 zł. Poniesione w 2019r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 77.390,16 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń dobry start w 2019 roku wyniosły 2.399.390,16 zł.

Tab. 50 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie dobry start, liczba uczniów, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2019

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia dobry start	Liczba uczniów mających ustalone prawo do świadczenia dobry start	Liczba świadczeń wyplaconych	Kwota wyplaconych świadczeń
2018	5568	7559	7559	2.267.700,00
2019	5712	7742	7744	2.322.000,00

**Tab. 51 Zestawienie wydatków Działu Świadczeń Rodzinnych
w latach 2017 – 2019**

Rodzaj wydatku	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Świadczenia rodzinne	16.871.800,46	17.832.323,30	17.441.407,27
Fundusz Alimentacyjny	2.949.096,61	2.692.373,55	2.471.342,63
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	863.021,00	980.315,73	1.128.981,99
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	184.942,00	214.000,00	253.000,00
Wydatki bieżące na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	573.458,00	656.483,05	660.795,52
Zasiłek dla opiekuna wraz z odsetkami	237.077,00	173.743,00	164.920,00
Jednorazowe świadczenie w wys. 4.000,00 zł	24.000,00	28.000,00	32.000,00
Świadczenie wychowawcze 500+	38.885.650,37	37.359.651,99	53.800.919,65
Świadczenie dobry start	-	2.343.240,00	2.399.390,16
Razem	60.589.045,44	62.280.130,62	78.352.757,22

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku na zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych wydatkował środki finansowe w wysokości 103.354.591,04 zł. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Tab. 52 Wykonanie budżetu MOPS za 2019 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Środki ogółem	Środki miasta	Budżet państwa	Środki unijne
I	Pomoc społeczna	4.661.350,98	1.154.441,40	3.506.909,58	0,00
	w tym:				
1.	zasiłki okresowe	513.237,29	14.656,34	498.580,95	0,00
2.	zasiłki celowe	618.941,37	618.941,37	0,00	0,00
3.	zasiłki celowe – klęska żywiołowa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	program dożywiania	1.218.852,78	502.676,99	716.175,79	0,00
5.	zasiłki stałe	2.108.482,33	0,00	2.108.482,33	0,00
6.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	183.670,51	0,00	183.670,51	0,00
II	Specjalistyczne usługi opiekuńcze-zlecone	777.756,00	0,00	777.756,00	0,00
III	Koszt pobytu podopiecznych w DPS	3.629.420,37	3.629.420,37	0,00	0,00
IV	Mieszkanie chronione	45.342,45	45.342,45	0,00	0,00
V	Przeciwdziałanie przemocy	72.994,76	72.994,76	0,00	0,00
VI	Pieczna zastępcza	981.621,11	879.434,76	102.186,35	0,00
VII	Koszty opiekun prawny	40.462,90	0,00	40.462,90	0,00
VIII	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	2.956.385,04	2.929.996,61	26.388,43	0,00
IX	Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	23.707.460,91	0,00	23.707.460,91	0,00
	w tym:				
	- składki na ubezpieczenie zdrowotne	253.000,00	0,00	253.000,00	0,00
X	Świadczenia wychowawcze	53.800.919,65	0,00	53.800.919,65	0,00
XI	Świadczenie „Dobry start”	2.399.390,16	0,00	2.399.390,16	0,00
XII	Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych – koszty obsługi	15.950,25	0,00	15.950,25	0,00
XIII	Utrzymanie OPS w tym:	9.563.376,42	9.085.108,75	478.267,67	0,00
	- koszt usług opiekuńczych	4.518.226,04	4.518.226,04	0,00	0,00
	RAZEM:	102.652.431,00	17.796.739,10	84.855.691,90	0,00
XIV	Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego”, w tym:	702.160,04	37.748,65	69.938,04	594.473,35
	- koszt usług opiekuńczych	572.370,20	28.490,64	57.250,48	486.629,08
XV	„Opieka Wytchnieniowa” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w tym:	64.620,65	12.821,56	51.799,09	0,00
	koszty usług opiekuńczych	64.107,79	12.821,56	51.286,23	0,00
XVI	„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	323.050,82	0,00	323.050,82	0,00
	OGÓŁEM:	103.742.262,51	17.847.309,31	85.300.479,85	594.473,35

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2019 roku przeciętne zatrudnienie wynosiło 213,00 etatów. Zatrudnienie w poszczególnych działach wynosiło:

- Dział Pomocy Środowiskowej	30,00 etatów
- Dział Wsparcia Rodziny	9,00 etatów
- Dział Usług Opiekuńczych	129,00 etatów, w tym 119 opiekunek
- Dział Świadczeń	6,00 etatów
- Dział Dodatków Mieszkaniowych	4,00 etaty
- Dział Finansowo-Organizacyjny	15,00 etatów
- Dział Świadczeń Rodzinnych	18,00 etatów
- Dyrekcja	2,00 etaty

Zatrudnienie pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych finansowane było ze środków budżetu państwa.

W ramach programu Asystent Rodziny na 2019 r. sfinansowaliśmy **8 etatów asystentów rodziny**.

Ze środków EFS w ramach projektu sfinansowano:

- **15 etatów opiekunek środowiskowych** „Usługi dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego”.

W ramach programów:

- **„Opieka wytchnieniowa”** sfinansowaliśmy 2 etaty: specjalisty pracy z rodziną i opiekunki środowiskowej. Dodatkowo opiekę wytchnieniową świadczyło 10 osób na umowę zlecenie.

- **„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”** sfinansowaliśmy 6 etatów.

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE
POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Potrzeba utworzenia Domu Pomocy Społecznej

Istnieje potrzeba utworzenia domu dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle, somatycznie chorych, spełniającego standard określony w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Z danych statystycznych wynika, że jest duże zapotrzebowanie na tę formę pomocy.

Tab. 53 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego kierowanych w danym roku do Domu Pomocy Społecznej

Rok	Liczba
2017	33
2018	38
2019	48

Koszty, jakie ponosi samorząd, wzrastają z roku na rok. W roku 2019 liczba osób, za których gmina ponosiła odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, wyniosła 134 osoby na kwotę 3.629.420,37 zł.

Tab. 54 Wydatki poniesione za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Rok	Kwota w zł
2017	2.606.602,79
2018	3.077.628,74
2019	3.629.420,37

Tab. 55 Osoby kierowane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Liczba osób skierowanych do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2017	33	20	16	2	2	13
2018	38	14	10	2	2	24
2019	48	21	13	2	6	27

Tab. 56 Środki finansowe przekazane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Środki finansowe przekazane do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2017	2.606.602,79	1.202.282,11	626.025,59	44.436,92	531.819,60	1.404.320,68
2018	3.077.628,74	1.451.355,04	782.648,30	60.873,01	607.833,73	1.626.273,70
2019	3.629.420,37	1.649.380,96	907.853,05	92.004,36	649.523,55	1.980.039,41

2. Potrzeby dotyczące Dziennego Domu dla Seniorów

W 2015 roku powstał w Ostrowie Wielkopolskim Dzienny Dom „Senior-WIGOR” – obecnie Dzienny Dom „SENIOR +”, który mieści się w Internacie Medycznego Studium Zawodowego przy ul. Limanowskiego 17. Liczba miejsc to 40. Aktualnie 52 osoby, z powodu braku miejsc, oczekują na przyjęcie do Dziennego Domu „SENIOR +”. W analogicznym okresie w 2019 r. oczekiwały 44 osoby.

Mając na uwadze procesy demograficzne dotyczące starzenia się społeczeństwa zachodzi potrzeba utworzenia jeszcze jednego Dziennego Domu dla osób w podeszłym wieku w innej dzielnicy miasta.

3. Potrzeba rozwijania form wsparcia asystenta rodziny i poradnictwa rodzinnego

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 102 rodziny, natomiast liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem wynosiła 100 dzieci, z czego 21 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo wychowawczych, natomiast 79 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych.

Zadania asystenta, które zostały określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to m.in: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w tym udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w zdobywaniu umiejętności

prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; w rozwiązywaniu problemów socjalnych; psychologicznych; problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” do zadań asystenta rodziny wprowadza koordynację działań na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin.

Wspomniane ustawy, tj.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” mówią o obligatoryjności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w przypadku występowania trudności opiekuńczo wychowawczych rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim kompleksowo realizuje działania na rzecz rodzin w zakresie przewyższania trudności opiekuńczo wychowawczych udzielając rodzinom poradnictwa prawnego oraz wsparcia psychologa, gdzie w tym zakresie należałoby w dalszym ciągu kontynuować zadania.

4. Potrzeba rozwijania usług opiekuńczych i zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację

Długość życia w Polsce wydłuża się, w związku z tym rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Z uwagi na starzenie się społeczeństwa w ostatnich latach następuje systematyczny wzrost liczby osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2019 roku z tej formy pomocy skorzystały 553 osoby.

Z analizy potrzeb mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego wynika, że wskazane jest korzystanie z programów ministerialnych oraz unijnych w zakresie usług opiekuńczych, asystenckich i wytnieniowych.

5. Kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi

Istnieje nadal potrzeba współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizującymi zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej dot.:

- schronienia,
- prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,
- dożywiania.

Organizacje pozarządowe stanowią istotne ogniwo w systemie pomocy społecznej, dlatego ważne jest, aby wspierać ich działania i współpracować w realizacji wspólnych celów.